

Styresak 39/2018: Internrevisjonsrapport 08/2017 – Antibiotikabruk i Helgelandssykehuset

Møtedato: 22.05.2018

Møtested: Sandnessjøen, Scandic syv søstre

Vedtaksforslag:

1. Styret tar internrevisjonsrapport 08/2017 – Antibiotikabruk i Helgelandssykehuset til etterretning.
2. Styret ber om at handlingsplanen for å implementere rapportens anbefalinger iverksettes som foreslått.

Formål:

Styresaken redegjør for rapport 08/2017 fra internrevisjonen i Helse Nord RHF om antibiotikabruk i Helgelandssykehuset (vedlegg 1). I rapporten gis Helgelandssykehuset noen anbefalinger og saken redegjør for en handlingsplan for implementering av anbefalingene (vedlegg 4).

Oppsummering:

Internrevisjonen i Helse Nord konkluderer i sin revisjonsrapport om antibiotikabruk i Helgelandssykehuset med at Helgelandssykehuset har etablert et styringssystem som er egnet til å gi rimelig sikkerhet for at bruken av antibiotika er rasjonell og i tråd med nasjonal faglig retningslinje. Innkjøpsstatistikk viser tilfredsstillende reduksjon i forbruk. Det er imidlertid svakheter i den løpende oppfølgingen som kan medføre risiko for at det brukes mer bredspektret antibiotika enn nødvendig, og internrevisjonen kommer med åtte anbefalinger. Det presenteres en plan for implementering av disse anbefalingene. Administrerende direktør anbefaler å ta rapporten til etterretning og at handlingsplanen for implementering av anbefalingene iverksettes som foreslått.

Bakgrunn:

Antibiotikaresistens medfører redusert effekt av antibiotikabehandling på infeksjoner, færre behandlingsmuligheter, økt sykkelighet, økt dødelighet og høyere kostnader, og truer folkehelse og pasientsikkerhet. Det er fortsatt et begrenset problem i Norge sammenliknet med mange andre land, men resistensen er økende også hos oss. Rasjonell antibiotikabruk, i tillegg til godt smittevern, er viktige tiltak for å bremse resistensutviklingen. I Norge er Helsedirektoratets *Nasjonale faglige retningslinje for bruk av antibiotika i sykehus* fra 2013 (siste versjon 2016), den førende kliniske retningslinjen.

Helgelandssykehuset etablerte i 2016 et antibiotikastyringsprogram (vedlegg 2). Dette programmet skal sikre optimal antibiotikabehandling til den enkelte pasient slik at seleksjon av resistente bakterier begrenses.

Det utarbeides årlig innkjøpsstatistikk over antibiotika i Helgelandssykehuset, rapporten «Pest eller kolera». Rapporten for årene 2012 – 2017 (vedlegg 3), viser en tilfredsstillende nedgang av antibiotikabruk siden 2015, og det er en reduksjon på 20,9 % 2012 - 2017. Kravet i

Oppdragsdokument 2018 om 20 % reduksjon ift. 2012 er således nådd. Det nasjonale målet om 30 % reduksjon innen 2020 er innen rekkevidde. Innkjøpsstatistikken viser at det er interne forskjeller i bruk av antibiotika i helseforetaket. Dette vil bli vurdert nærmere.

Internrevisjonen i Helse Nord RHF har gjennomført revisjon av antibiotikabruk ved de fire sykehusforetakene for å kontrollere at helseforetakene har intern kontroll og styring for å sikre at antibiotikabruk er rasjonell og i tråd med nasjonal faglig retningslinje.

Internrevisjonen konkluderer med at Helgelandssykehuset har etablert et styringssystem som er egnet til å gi rimelig sikkerhet for at bruken av antibiotika er rasjonell og i tråd med nasjonal faglig retningslinje. Det er imidlertid svakheter i den løpende oppfølgingen som kan medføre risiko for at det brukes mer bredspektret antibiotika enn nødvendig, og internrevisjonen kommer med åtte anbefalinger:

1. Sørge for at lederlinjen tar en mer aktiv rolle i styring og kontroll med antibiotikabruken.
2. Definere klare kompetansekrav for leger om antibiotikabruk, og sørge for at kravene følges opp.
3. Følge opp planen for implementering av tiltak beskrevet i antibiotikastyringsprogrammet.
4. Avklare ivaretagelse av leder- og sekretærfunksjonene i antibiotikateamet.
5. Innføre rutiner for systematisk revurdering av antibiotikabruk etter 48–72 timer.
6. Påse at prevalensregistrering av antibiotikabruk (NOIS-PIAH) gjennomføres slik at det gir pålitelige data og eierskap til egne data i aktuelle kliniske enheter.
7. Benytte forbruksstatistikker og data fra prevalensundersøkelser av antibiotikabruk som grunnlag for kontinuerlig forbedring, både på foretaksnivå og i de kliniske enhetene.
8. Gjennomføre regelmessige kontroller av etterlevelse av *Nasjonal faglig retningslinje for antibiotikabruk i sykehus* gjennom interne revisjoner eller andre frittstående evalueringer.

Det er utarbeidet en handlingsplan for implementering av anbefalingene fra internrevisjonen.

Hulda Gunnlaugsdottir
Administrerende direktør

Saksbehandler: Anne Ingeborg Pedersen, konstituert leder for senter for fag, forskning og utdanning.

Vedlegg:

1. Internrevisjonsrapport 08/2017 – Antibiotikabruk i Helgelandssykehuset
2. Antibiotikastyringsprogram Helgelandsykehuset
3. Innkjøpsstatistikk antibiotika 2012 – 2017, «Pest eller kolera»
4. Plan for implementering av anbefalinger fra internrevisjonen Helse Nord.